

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про кваліфікаційні вимоги до науково-проектних, науково-дослідних
організацій, що є розробниками науково-проектної (науково-дослідної)
документації у сфері охорони культурної спадщини»

I. Визначення проблеми

Згідно з Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин» від 28.04.2021 № 1423-ІХ внесено ряд змін до Закону України «Про охорону культурної спадщини» (далі – Закон), зокрема в частині 5 статті 33⁴ цього Закону щодо визначення Кабінетом Міністрів України кваліфікаційних вимог щодо розробників науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини (далі – НПД).

Оскільки статтею 33⁴ цього Закону введено нове поняття «науково-проектна документація у сфері охорони культурної спадщини», це вимагає введення окремих кваліфікаційних вимог щодо розробників такого нового виду документації, які до цього часу не могли бути визначені.

На сьогодні питання розроблення НПД опосередковано регулюється Постановою Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2021 р. № 926 «Про затвердження Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації» в частині розроблення історико-архітектурного опорного плану як науково-проектної документації, яка розробляється і затверджується у складі генерального плану населеного пункту, внесеного до Списку історичних населених місць України. Цією постановою визначено, що під час розроблення історико-архітектурного опорного плану визначаються межі історичних ареалів та режими регулювання забудови, що згідно Закону належать до науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини.

Необхідно зазначити, що частиною 5 статті 33⁴ Закону визначено, що «Розробниками науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини є науково-проектні чи науково-дослідні організації, які відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Кабінетом Міністрів України». Проте, на сьогодні така постанова Кабінету Міністрів України відсутня.

У зв'язку з вищезазначеним, необхідним є затвердження кваліфікаційних вимог до розробників науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини.

Відсутність відповідних кваліфікаційних вимог може призвести до невизначеності щодо вимог до виконавців, які встановлюються замовниками науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини, а відповідно – до недотримання якості виконання такої документації.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

Реалізація акту не матиме негативного впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; на розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; на ринок праці, рівень зайнятості населення; на громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; на екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утворене відходами; на інші суспільні відносини.

Проблема, яку пропонується врегулювати за допомогою прийняття даного регуляторного акта, не може бути вирішена за допомогою ринкових механізмів, оскільки не є предметом ринкового регулювання.

У сучасному законодавстві діє постанова Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2021 р. № 926 «Про затвердження Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації», яка не вирішує зазначену проблему. Відповідно, вирішення проблеми за допомогою чинних нормативно-правових актів неможливо.

II. Цілі державного регулювання

Розроблення регуляторного акта має на меті врегулювання критеріїв відбору виконавців НПД згідно вимог чинного законодавства з врахуванням відповідних кваліфікаційно-освітніх та професійних характеристик.

З метою якісного та професійного розроблення НПД, частиною п'ятою статті 33⁴ Закону визначено, що «розробниками науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини є науково-проектні чи науково-дослідні організації, які відповідають кваліфікаційним вимогам, що визначені Кабінетом Міністрів України».

Затвердження відповідних кваліфікаційних вимог до розробників НПД дозволить забезпечити високий науковий та професійний рівень виконання НПД підготовленими фахівцями, а також сприятиме належному формуванню

програм та проектів на місцевому та державному рівнях, формулюванню вимог та технічних завдань при проведенні державних закупівель на розроблення НПД.

Прийняття нормативно-правового акта забезпечить підготовку фахівців з реставрації пам'яток нерухомої культурної спадщини в межах галузі знань «Архітектура та будівництво» на виконання Указу Президента України «Про заходи щодо підтримки сфери культури, охорони культурної спадщини, розвитку креативних індустрій та туризму» №329/2020 від 18 серпня 2020 року.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

У ході визначення альтернативних способів досягнення встановлених цілей розглянуто наступні:

1. Розроблення проекту акта (забезпечення регулювання);
2. Відсутність регулювання (збереження ситуації яка існує на даний час).

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Альтернатива 1: Розроблення проекту акта (забезпечення регулювання)	Прийняття регуляторного акта – є оптимальним способом вирішення зазначеної проблеми, оскільки очікуються наступні результати: <ul style="list-style-type: none"> – наявність чітких кваліфікаційних вимог до розробників НПД; – чітке розуміння у замовника робіт щодо вимог до виконавця робіт; – забезпечення високої якості НПД та її відповідності законодавчим та нормативним вимогам; – формування прошарку професіоналів та фахівців з напрямку розроблення НПД у сфері охорони культурної спадщини; – забезпечення сталості розвитку сфери охорони культурної спадщини
Альтернатива 2: Відсутність регулювання (збереження ситуації яка існує на даний час)	Відсутність розробленого регуляторного акта не призведе до досягнення цілей державного регулювання, а саме: відсутність чітких критеріїв відбору виконавців НПД згідно вимог чинного законодавства з врахуванням відповідних кваліфікаційно-освітніх та професійних характеристик. Що в свою чергу, може призвести до зниження якості НПД

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: Розроблення проекту акта (забезпечення регулювання)	Захист культурної спадщини шляхом розроблення якісної та науково-обґрунтованої НПД, залучення організацій, підприємств і установ усіх форм власності до розроблення НПД, збільшення кількості організацій, підприємств і установ, основним видом діяльності яких є збереження об'єктів культурної спадщини та традиційного характеру середовища, забезпечення сталості розвитку сфери охорони культурної спадщини, зменшення ризиків втрати об'єктів культурної спадщини, ефективний пам'яткоохоронний захист та використання об'єктів нерухомої культурної спадщини та їх територій	Відсутні, у разі забезпечення замовлення НПД органами місцевого самоврядування за рахунок коштів місцевого бюджету, або з інших джерел, не заборонених законодавством, а також іншими замовниками, визначеними законом, за власні чи залучені кошти
Альтернатива 2: Відсутність регулювання (збереження ситуації яка існує на даний час)	Відсутні	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: Розроблення проекту акта (забезпечення регулювання)	1. Залучення фахівців у сфері охорони культурної спадщини до розроблення НПД за визначеними кваліфікаційними вимогами; 2. Формування прошарку професіоналів та фахівців з напрямку розроблення НПД у сфері охорони культурної спадщини	Відсутні

СЕД АСКОД 22.1 - Відділ документообігу та літературного редагування

ДОКУМЕНТ № 36/35/16-23 від 22.09.2023

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000008C6630006B72A400

Підписувач Карандєєв Ростислав Володимирович

Дата підписання: 22.09.2023

Дійсний з 13.06.2022 0:00:00 по 12.06.2024 23:59:59

Альтернатива 2: Відсутність регулювання (збереження ситуації яка існує на даний час)	Відсутні	Відсутні
---	----------	----------

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показники	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	-	12	217	1019	1248
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	1	17	82	X

Примітка: розробниками НПД є на сьогодні невеликі науково-дослідні та науково-проектні організації переважно з середньою кількістю працівників – до 10-ти осіб, що класифікуються як «мікропідприємства».

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: Розроблення проекту акта (забезпечення регулювання)	1. Наявність чітких кваліфікаційних вимог до розробників НПД; 2. Чітке розуміння у замовника робіт щодо вимог до виконавця робіт; 3. Забезпечення високої якості НПД та її відповідності законодавчим та нормативним вимогам	Відсутні
Альтернатива 2: Відсутність регулювання (збереження ситуації яка існує на даний час)	Відсутні	Відсутні

З початку 2023 року у МКІП зареєстровано 17 звернень від органів місцевого самоврядування та інших, визначених законодавством замовників, щодо погодження науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини, з них 4 звернення отримали затвердження, 5 звернень проходять процедуру розгляду. 8 звернень відхилено та відправлено на доопрацювання, зокрема у зв'язку із низькою якістю виконання роботи.

СЕД АСКОД 22.1 - Відділ документообігу та літературного редагування

ДОКУМЕНТ № 36/35/16-23 від 22.09.2023

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000008C6630006B72A400

Підписувач Карандєєв Ростислав Володимирович

Дата підписання: 22.09.2023

Дійсний з 13.06.2022 0:00:00 по 12.06.2024 23:59:59

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1: Розроблення проекту акта (забезпечення регулювання)	відсутні
Альтернатива 2: Відсутність регулювання (збереження ситуації яка існує на даний час)	відсутні

IV Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

На підставі проведеного аналізу вищезазначених альтернативних способів досягнення цілей за допомогою нижченаведених таблиць здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (усі важливі аспекти проблеми вирішуються);

3 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаються невирішеними);

1 – цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1: Розроблення проекту акта (забезпечення регулювання)	4	Наявність чітких критеріїв відбору виконавців НПД з урахуванням відповідних кваліфікаційно-освітніх та професійних характеристик
Альтернатива 2: Відсутність регулювання (збереження ситуації яка існує на даний час)	1	Проблемні питання продовжують існувати, цілі державного регулювання не вирішуються

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1: Розроблення проекту акта (забезпечення регулювання)	встановлення кваліфікаційних вимог до розробників науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини, згідно вимог частини 5 статті 33-4 Закону України «Про охорону культурної спадщини»	Відсутні	Цілі прийняття регуляторного акту можуть бути реалізовані повною мірою. Оптимальний варіант збалансування інтересів громадян, держави, суб'єктів господарювання
Альтернатива 2: Відсутність регулювання (збереження ситуації яка існує на даний час)	1. Продовження існування існуючого стану; 2. Відсутність встановлених кваліфікаційних вимог до розробників науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини	Відсутні	Проблема продовжує існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1: Прийняття проекту акта	Прийняття проекту акта забезпечить досягнення поставленої мети	На дію регуляторного акта можливий вплив зовнішніх чинників: ухвалення змін та доповнень до чинного законодавства, що може призвести до внесення відповідних змін до запропонованого регулювання

		або його скасування
Альтернатива 2: Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Не забезпечить досягнення цілей державного регулювання	Відсутні

Негативних результатів від прийняття регуляторного акта не очікується, тому доцільним є прийняття розробленого проекту Постанови.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми та досягнення цілей, визначених у розділі II аналізу регуляторного впливу є прийняття регуляторного акту: постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження кваліфікаційних вимог до розробників науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини».

Організаційні заходи для впровадження регулювання:

- розробка проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про кваліфікаційні вимоги до науково-проектних, науково-дослідних організацій, що є розробниками науково-проектної (науково-дослідної) документації у сфері охорони культурної спадщини»;
- підготовка аналізу регуляторного впливу до проекту Постанови;
- оприлюднення повідомлення, проекту Постанови та аналізу регуляторного впливу на [офіційному вебсайті Міністерства культури та інформаційної політики України](#) з метою отримання пропозицій та зауважень фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань;
- прийняття регуляторного акта, постанови Кабінету Міністрів України «Про кваліфікаційні вимоги до науково-проектних, науково-дослідних організацій, що є розробниками науково-проектної (науково-дослідної) документації у сфері охорони культурної спадщини»;
- інформування суб'єктів господарювання та громадян про положення проекту акта шляхом оприлюднення його на [офіційному вебсайті Міністерства культури та інформаційної політики України](#) та проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Можливість виконання вимог регуляторного акта оцінюється як висока, оскільки, реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових витрат суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, пов'язаних з виконанням вимог регуляторного акта. Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів. Прийняття проекту акта не приведе до неочікуваних результатів і не потребує додаткових витрат з державного бюджету. Державне регулювання за проектом постанови Кабінету Міністрів України «Про кваліфікаційні вимоги до науково-проектних, науково-дослідних організацій, що є розробниками науково-проектної (науково-дослідної) документації у сфері охорони культурної спадщини» не передбачає утворення нового державного органу, або нового структурного підрозділу діючого органу. Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії регуляторного акта не прогнозується.

VII. Обґрунтування строку дії акта

Запропонований проект регуляторного акта запроваджується на необмежений термін дії, або до внесення змін до законодавства України на вимогах якого базується проект Постанови. Регуляторний акт набирає чинності відповідно до вимог законодавства після його офіційного опублікування. У разі потреби, регуляторний акт може бути переглянутий за ініціативою регуляторного органу, який прийняв відповідний регуляторний акт, або на підставі аналізу звіту про відстеження результативності цього регуляторного акта, а також внаслідок змін у чинному законодавстві.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

- 1) Кількість розробленої науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини, поданої на затвердження;
- 2) Кількість суб'єктів господарювання розробників НПД у сфері охорони культурної спадщини, на які поширюватиметься дія регуляторного акта;
- 3) Розмір коштів і час, що витратимуться у зв'язку з виконанням вимог регуляторного акта: прийняття проекту Постанови не потребує фінансових витрат;
- 4) Рівень поінформованості суб'єктів господарювання розробників НПД у сфері охорони культурної спадщини з основних положень акта оцінюється як високий, оскільки вони будуть проінформовані про основні положення регуляторного акта шляхом розміщення його на офіційному вебсайті Міністерства культури та інформаційної політики України.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких буде здійснюватися

відстеження результативності регуляторного акта

Відповідно до законодавства здійснюється базове, повторне та періодичне відстеження результативності регуляторного акта у строки, встановлені статтею 10 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”.

Базове відстеження результативності акта буде здійснюватися після набрання ним чинності, оскільки планується використовувати статистичний метод відстеження та статистичні дані.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта планується здійснити через рік з дня набрання чинності.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюватиметься Міністерством культури та інформаційної політики України за статистичним методом.

**Т.в.о. Міністра культури
та інформаційної політики України**

Ростислав КАРАНДЄЄВ

«_____» _____ 2023 р.

